

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLADEN

Volgens 453/2010 en 1272/2008

(Van de EU-verordeningen en -richtlijnen waarnaar wordt verwezen wordt alleen het nummer vermeld)

Uitgifte 2015-06-01

Komt in de plaats van uitgegeven SDS 2015-02-02

RUBRIEK 1: IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE VENNOOTSCHAP/ONDERNEMING

1.1. Productidentificatie

Handelsnaam

verstrekkers identificatie

Ultragas

2202, 60g, 110ml - 2205, 210g, 300ml

1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Geïdentificeerd gebruik

(Drijf-)gassen

1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad verstrekker

Sievert AB

Box 1366

SE-17126 SOLNA

Zweden

+46 8-629 22 00

info@sievert.se

Telefoon

E-Mail

1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen

In noodgevallen een vergiftigingscentrum raadplegen, alarmnummers 112

Nationaal Vergiftigingen, Informatie Centrum, Tel.: (0) 30/74 88 88

RUBRIEK 2: IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

Indeling volgens 1272/2008

Zeer licht ontvlambaar gas (Categorie 1)

Vloeibaar gemaakt gas

2.2. Etiketteringselementen

Etiketteringselementen volgens 1272/2008

Gevarenpictogrammen

Signaalwoorden

Gevaar

Gevarenaanduidingen

H220

Zeer licht ontvlambaar gas

H280

Bevat gas onder druk; kan ontploffen bij verwarming

Veiligheidsaanbevelingen

P210

Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen.

Niet roken

P377

Brand door lekkend gas: niet blussen, tenzij het lek veilig gedicht kan worden

P381

Alle ontstekingsbronnen wegnemen als dat veilig gedaan kan worden

P410+P403

Tegen zonlicht beschermen. Op een goed geventileerde plaats bewaren

2.3. Andere gevaren

Niet relevant.

RUBRIEK 3: SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Dit product is samengesteld uit een gecondenseerd gasmengsel.

3.2. Mengsels

Let op: de tabel vermeldt de gevaren van de bestanddelen in hun zuivere vorm. Deze gevaren worden verminderd of volkomen weggenomen indien de bestanddelen worden vermengd of verdund, zie paragraaf 16d.

Bestanddeel	Indeling	Concentratie
BUTAAN <0,1% BUTADIËEN		
CAS-Nr EG-nummer Catalogusnummer	106-97-8 203-448-7 601-004-00-0	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280 55 - 60%
PROPEEN		
CAS-Nr EG-nummer Catalogusnummer	115-07-1 204-062-1 601-011-00-9	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280 25 - 30%
PROPAAN		
CAS-Nr EG-nummer Catalogusnummer	74-98-6 200-827-9 601-003-00-5	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280 10 - 15%

Een uitleg van de indeling en etikettering van de bestanddelen vindt u in paragraaf 16e. Officiële afkortingen staan afgedrukt in normaal lettertype. Cursieve tekst duidt op specificaties en/of aanvullingen die worden gebruikt bij de berekening van de aan dit product verbonden risico's, zie paragraaf 16b

RUBRIEK 4: EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemeen advies

Probeer nooit om vloeibare of andere stoffen via de mond van een bewusteloze persoon toe te dienen.

Bij de geringste twijfel of als de symptomen aanhouden, medische hulp inroepen.

Dien in het geval van ademstilstand kunstmatige ademhaling toe.

Bij inademing

Laat de persoon bijkomen in een warme omgeving met frisse lucht. Roep medische hulp in indien de symptomen aanhouden.

Bij aanraking met de ogen

De ogen enkele minuten met water op de aanbevolen temperatuur spoelen. Bij aanhoudende irritatie contact opnemen met arts, bij voorkeur een oogarts.

Bij aanraking met de huid

Verontreinigde kleding verwijderen.

Verwarm de getroffen lichaamsdelen met warm water indien er tekenen van bevriezing zijn.

Bij aanzienlijke bevriezing contact met arts opnemen.

Bij inslikken

Raadpleeg een arts indien de symptomen aanhouden.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Geen nadere relevante informatie beschikbaar.

4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5: BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1. Blusmiddelen

De geschikte blusmiddelen

Blussen met poeder of kooldioxide.

Niet geschikte blusmiddelen

Mag niet met water geblust worden.

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Bij brand kunnen er schadelijke gassen (koolmonoxide en kooldioxide) vrijkomen.

Geeft ontvlambare dampen af die in combinatie met lucht een explosief mengsel kunnen vormen.

Bij brand kan een hoge druk ontstaan waardoor de verpakking ontploft.

Brandbaar gas.

5.3. Advies voor brandweerlieden

Bluswerkzaamheden op veilige afstand uitvoeren vanwege explosiegevaar.

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht gebruiken.

Als de gasfles niet kan worden verwijderd deze afkoelen met water zolang de brand aanhoudt en tot minste 10 minuten daarna.

RUBRIEK 6: MAATREGELEN BIJ HET ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures

Maak gebruik van aanbevolen beschermende uitrusting; zie hoofdstuk 8.

Zorg voor goede ventilatie.

Het gas niet inademen.

Let op: risico van ontsteking en explosie.

Apparatuur met blote vlam, gloed of andere hittebron uitschakelen.

Schakel de stroomvoorziening uit bij de hoofdschakelaar. De stroomschakelaar in de ruimte waar is gemorst, niet gebruiken.

Let op: risico van vonkvorming als gevolg van statische elektriciteit. Geen kleding uittrekken in een ruimte waar product is gemorst.

Voorkom dat het gas stroomt naar plekken waar opeenhoping van gas gevaarlijk kan zijn, zoals rioleringen, kelders en kuilen.

6.2. Milieuvorzorgsmaatregelen

Voorkom lozing in bodem, water of lucht.

Voorkom lozing in rioleringen of afvoerkanalen.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Evacueer de ruimte en verwijder het gas door middel van ventilatie.

In het geval van een grote hoeveelheid gemorst product: Stop lekkage indien mogelijk. Houd personen uit de buurt. Neem contact op met nooddiensten.

Probeer niet uzelf schoon te wassen tenzij speciaal bent getraind in decontaminatie met betrekking tot dit product.

Wees alert op het risico van een heftige reactie.

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Niet van toepassing

RUBRIEK 7: HANTERING EN OPSLAG

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Buizen en afsluitkleppen regelmatig op gaslekken controleren.

Adem het product niet in en voorkom blootstelling van huid, ogen en kleding aan het product.

Zie ook hoofdstuk 8 en 13.

Het product moet zodanig worden opgeslagen dat de gevaren voor gezondheid en milieu worden voorkomen. Vermijd contact met mensen en dieren en niet verliezen uit product in kwetsbare milieu.

Dit product gescheiden van voedingsproducten opslaan en buiten bereik van kinderen en huisdieren houden.

Niet eten, drinken of roken in ruimten waar dit product wordt opgeslagen.

Ga zo te werk dat u niet morst. Als er wordt gemorst, neem dan maatregelen volgens de aanwijzingen in paragraaf 6 van dit veiligheidsinformatieblad.

In de omgeving waar dit product wordt gehanteerd mogen geen open vuur, hete voorwerpen, vonken of andere ontstekingsbronnen aanwezig zijn.

Dit product is mogelijk elektrostatisch geladen. Tijdens het overgieten van het product van de ene naar de andere houder de houders altijd aarden. Gebruik geen gereedschap dat vonken kan veroorzaken.

Na gebruik van het product uw handen wassen.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Niet opslaan boven normale kamertemperatuur of in direct zonlicht.

Hanteren in een goed geventileerde omgeving.

Opslaan in een goed geventileerde ruimte.

Er moet een evacuatieplan aanwezig zijn en de evacuateroute mag niet versperd zijn.

Op de werkplek moeten nooddouches en een mogelijkheid om de ogen te spoelen aanwezig zijn.

Alleen bewaren in de originele verpakking.

7.3. Specifiek eindgebruik

Niet relevant.

RUBRIEK 8: MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1. Controleparameters

8.1.1 Nationale grenswaarden, Nederland

Alle ingrediënten (zie paragraaf 3) heeft geen grenswaarden voor de beroepsmatige blootstelling.

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Ter beperking van risico's moet worden gelet op de fysieke gevaren (zie hoofdstuk 2 en 10) van dit product overeenkomstig EU-richtlijnen 89/391 and 98/24 en nationale arbowetgeving.

De eigenschappen van dit product zijn zodanig dat het dragen van veiligheidshandschoenen doorgaans niet nodig is; dit kan echter wel nodig zijn om andere redenen, bijv. mechanische risico's, temperaturomstandigheden of microbiologische risico's.

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht kan nodig zijn.

Beperking van miljöexposition: zie paragraaf 12.

RUBRIEK 9: FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

a) Voorkomen	Vorm: Gecondenseerd gas Kleur: kleurloos
b) Geur	Karakteristiek
c) Geurdrempelwaarde	Niet van toepassing
d) pH	Niet van toepassing
e) Smelt-/vriespunt	-180 °C
f) Beginkookpunt en kooktraject	-44 °C bij atmosferische druk (101325 Pa)
g) Vlampunt	-107 °C
h) Verdampingssnelheid	Niet van toepassing
i) Ontvlambaarheid (vast, gas)	Zeer licht ontvlambaar gas
j) Bovenste/onderste ontvlambaarheids- of explosiegrenswaarden	Onderste explosiegrens 1.5% Bovenste explosiegrens 10.9%
k) Dampspanning	450 kPa (15 °C)
l) Dampdichtheid	Niet van toepassing
m) Relatieve dichtheid	0,55 kg/L
n) Oplosbaarheid	Oplosbaarheid in water: Gedeeltelijk oplosbaar
o) Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water	Niet van toepassing
p) Zelfontbrandingstemperatuur	365 °C
q) Ontledingstemperatuur	Niet van toepassing
r) Viscositeit	Niet van toepassing
s) Ontploffingseigenschappen	Niet van toepassing
t) Oxiderende eigenschappen	Niet van toepassing

9.2. Overige informatie

Geen gegevens beschikbaar

RUBRIEK 10: STABILITEIT EN REACTIVITEIT

10.1. Reactiviteit

Het product bevat geen stoffen die bij normaal gebruik kunnen leiden tot gevaarlijke reacties.

10.2. Chemische stabiliteit

Onder normale omstandigheden van opslag en hantering is dit product stabiel.

10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties

Kan vluchtige, ontvlambare dampen produceren. Niet hanteren in de buurt van warmte- of ontstekingsbronnen.

Het gas vormt in combinatie met lucht een explosief mengsel.

10.4. Te vermijden omstandigheden

Hitte, vonken en open vlammen vermijden.

10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Aanraking met oxidatoren vermijden.

10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten

Koolstofmonoxide (CO), koolstofdioxide (CO₂) en schadelijke en irriterende stoffen.

RUBRIEK 11: TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1. Informatie over toxicologische effecten

Openbare of niet-specifieke toxiciteit

Ontvlambaarheid is het grootste risico van dit product.

Acute effecten

Niet geclassificeerd als acute-giftige stof.

Gevaren voor de gezondheid

Het product is niet geclassificeerd als schadelijk voor de gezondheid.

Gevolgen voor de beoordelingsvermogen en andere psychologische gevolgen

Bij hoge concentraties is er sprake van een verdovend of narcotisch effect.

Effecten op de menselijke microflora

Effecten op de menselijke microflora zijn niet aangetoond of zijn verwaarloosbaar.

Relevante toxicologische eigenschappen

BUTAAN <0,1% BUTADIEEN

LC50 rat (Inademing) 4h = 658 mg/L inhalation

PROPAAN

LC50 rat (Inademing) 4h = 658 mg/L inhalation

RUBRIEK 12: ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1. Toxiciteit

PROPAAN

LC50 zoetwatervlo (Daphnia magna) 48h = 16,3 mg/L

LC50 vis 96h = 16,1 mg/L

IC50 algen 72h = 11,3 mg/L

Vermijd alle emissies in de lucht.

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

Er is geen informatie beschikbaar ten aanzien van persistentie of afbreekbaarheid.

12.3. Bioaccumulatie

Er is geen informatie beschikbaar over bioaccumulatie.

12.4. Mobiliteit in de bodem

Geen informatie beschikbaar over de mobiliteit in het milieu.

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Er is geen chemischeveiligheidsrapport opgesteld.

12.6. Andere schadelijke effecten

Niet bepaald

RUBRIEK 13: INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Verwijdering van dit product

Neem alle plaatselijke regelgeving voor afval.

Drukhouder; de houder mag niet worden verhit of afgevoerd als normaal afval.

Zowel het product als de verpakking moet als gevaarlijk afval worden gehanteerd.

Vgl. ook landelijke wet- en regelgeving inzake afval.

Speciale voorzorgsmaatregelen voor het verwijderen

16 05 04.

De recyclage van het product

Dit product is niet normaal gerecycleerd.

Vervoer van afval

Niet bepaald

RUBRIEK 14: INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Dit product mag alleen worden vervoerd over de weg of over spoor. Daarom zijn alleen de vervoersreglementen ADR/RID van toepassing.

14.1. VN-nummer

2037

14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN

HOUDERS, KLEIN, MET GAS

14.3. Transportgevarenklasse(n)

klasse

2: Gassen

Code voor de indeling (ADR/RID)

5F:

Secundaire risico (IMDG)

etiketten

14.4. Verpakkingsgroep

Verpakkingsgroep: Niet van toepassing

14.5. Milieugevaren

Niet van toepassing

14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

tunnelrestricties

tunnelcategorie: D.

14.7. Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code

Niet van toepassing

14.8 Overige transportgegevens

vervoerscategorie: 2; Maximaal totaal volume per vervoerde eenheid 333 kg of liter.

RUBRIEK 15: REGELGEVING

15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

Niet van toepassing.

15.2. Chemischeveiligheidsbeoordeling

beoordeling en chemischeveiligheidsrapporten op grond 1907/2006 bijlage I niet vereist voor dit product.

RUBRIEK 16: OVERIGE INFORMATIE

16a. Vermelding van waar in de vorige versie van het veiligheidsinformatieblad veranderingen zijn aangebracht

Audits van dit document

Eerdere versies

2015-02-02 Tenzij anders aangegeven zijn revisies doorgevoerd in het kader van een algemene revisie gebaseerd op een gewijzigde bestemming

16b. Verklarende lijst van de afkortingen en acroniemen die in het veiligheidsinformatieblad worden gebruikt

De volledige tekst van gevarenklassen en categoricodes staat vermeld in hoofdstuk 3.

Flam Gas 1 Zeer licht ontvlambaar gas (Categorie 1)

Press Gas P Samengeperst gas

No tox haz Niet ingedeeld als toxische stof

Hoofdstuk 2 geeft een uitgebreide definitie van de gevaren

Flam Gas 1

Gassen die bij 20 °C en een standaarddruk van 101,3 kPa: (a) ontvlambaar zijn indien vermengd met lucht in een concentratie van 13 volumeprocent of lager, of (b) waarvan het ontvlambaarheidsbereik in lucht ten minste 12 procentpunten bedraagt ongeacht de onderste ontvlambaarheidsgrens.

Liq Press gas

Gecondenseerd gas. Gassen die in verpakte toestand onder druk deels vloeibaar zijn bij temperaturen boven -50 °C zonder indicatie van een kritische temperatuur

De betekenis van de afkortingen vindt u in hoofdstuk 14

ADR Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen langs de weg

RID Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen

Tunnelrestrictiecode: D; Doorgang door tunnels van categorie D en E verboden.

vervoerscategorie: 2; Maximaal totaal volume per vervoerde eenheid 333 kg of liter.

16c. Belangrijke literatuurreferenties en gegevensbronnen

Gegevensbronnen

Primaire gegevens voor de berekening van gevaren zijn bij voorkeur ontleend aan de officiële Europese classificatielijst , 1272/2008 bijlage I , bijgewerkt naar 2015-06-01.

Waar deze gegevens ontbreken, is in tweede instantie gebruikgemaakt van de documentatie waarop deze officiële indeling is gebaseerd, bijv. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). In derde instantie is gebruikgemaakt van informatie afkomstig van vooraanstaande leveranciers van chemische stoffen en in vierde instantie van overige beschikbare informatie, bijv. veiligheidsinformatiebladen van andere leveranciers of informatie van non-profit-organisaties, waarbij de betrouwbaarheid van de bron door een deskundige is beoordeeld. Indien er desondanks geen betrouwbare informatie kon worden gevonden, zijn de gevaren beoordeeld door deskundigen aan de hand van de bekende eigenschappen van soortgelijke stoffen en volgens de beginselen zoals uiteengezet in 1907/2006 and 1272/2008.

De volledige tekst van de in dit veiligheidsblad vermelde voorschriften

- 453/2010 VERORDENING (EU) Nr. 453/2010 VAN DE COMMISSIE van 20 mei 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach)
- 1272/2008 VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006
- 89/391 RICHTLIJN VAN DE RAAD (89/391/EEG) van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk
- 98/24 RICHTLIJN 98/24/EG VAN DE RAAD van 7 april 1998 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen risico's van chemische agentia op het werk (14e bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG)
- 1907/2006 VERORDENING (EG) Nr. 1907/2006 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie bijlage I

16d. Van de in 1272/2008 artikel 9 vermelde methoden voor de evaluatie van de informatie voor de indeling is gebruikt;

De berekening van de risico's van dit mengsel is uitgevoerd als beoordeling door middel van de toepassing van een waardebeoordeling op basis van het oordeel van deskundigen overeenkomstig 1272/2008 bijlage I, waarbij aan alle beschikbare informatie die van invloed is op het vaststellen van de gevaren van het betreffende mengsel een zeker gewicht wordt toegekend, en overeenkomstig 1907/2006 bijlage XI.

16e. Lijst van relevante gevarenaanduidingen en/of voorzorgsmaatregelen

Volledige tekst van gevarenaanduidingen het kader van de GHS/CLP vermeld in paragraaf 3

H220 Zeer licht ontvlambaar gas

H280 Bevat gas onder druk; kan ontploffen bij verwarming

16f. Advies over passende opleiding voor werknemers om de bescherming van de gezondheid en het milieu te garanderen.

Waarschuwing tegen misbruik

Dit product kan ernstig schadelijk zijn als onjuist gebruiken. Lees en volg de instructies zorgvuldig. Voor professioneel gebruik is de werkgever verantwoordelijk is voor het personeel goed bewust van de gevaren.

Overige relevante informatie

Informatie over dit document

Deze veiligheidsinformatieblad is gegenereerd van programma KemRisk® gegenereerd; KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.